

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 15. ANUL XVI.

Telegrafulu este de done ori pe septemana: joi'a si Duminic'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 2 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Sabiu, in 22 Februaru (5 Mart.) 1868.

Nr. 317—1868

Publicatiune.

Din partea Directiunei cartii funduari se face cunoscutu: cumca localisarea pentru intemeierea cartiloru funduari, din 1-a Martiu incepundu, continuative si in urmatoarele comune alu comitatulu Clusului se va intarinde: Berindu, Maskas unguurescu, Chintau, Pafaleu, Feiurdu, Teuti, Feleacu, Fenesiu romanu, Sasz-lona, Hidegszamos, Hevsamos, Egerbegy-romanu, Samar'a (Kis-kapus) Dongo, Panik, Czolna, Nierti'a, Bercea, Restoltiu, Bogdana, Czudu, Niresu, Cotiesu, Babgiu, Fildu de mediolocu, Fildu de susu, Hodisu, Huta-Egeriste, Sebesiu-micu, si Ssucsă.—

Aceia posesori daru, care in mai susu amintitele comune posedu ceva posesiune, se provoca: a se infatiosi'a in antea commissiuneloru la pertrapari desbateri precumu si la localisare, spre apararea drepturiloru sale, s'au in persoana, ori prin unu plenipotentiatu cu atatu mai tare, caci la din contra commissiunele cartii funduarii, dupa instructiunile prescise, pe spesele acelu, voru denumi unu reprezentantu; cu care vor avea a fini pertraparile.—

Clusia 20 Februaru 1868.

Directiunea cartii funduari.

Afaceri bisericesci.

Sabiu 19 Fauru.

(A.) „Albin'a in nrulu 18 alu foiei sele publica despre afaceri bisericesci unu articulu, ce cuprinde urmatoarele:

Eri in 12/24 Fauru fecera senatorii imperiali din Bucovin'a si Dalmati'a unu pasu nou in caus'a afaceriloru bisericesci, anume pentru efeptuirea autonomiei biserice gr. or. garantate prin art. 15 alu legiloru fund. de statu si regularea afaceriloru administrative. in o adresa, data la man'a ministrului de culte d. Hasner de p. Episcopu din Dalmati'a Stefanu Cnezeviciu si de senatorii bucovineni Eudociu de Hurmuzachi si Samuilu Andrieviciu, demonstrandu-se de o parte necesitatea regularii pusetiunii bisericii gr. or. in statu, iera de alta parte nefructualitatea conferintiiloru episcopesci din anii 1850 si 1864 si se propuse, ca ministrulu de culte din Vien'a dupa o intelegere premergatoria cu colegulu seu din Pest'a se puna in lucrare conchiamarea tuturoru episcopiloru diecesani cate cu doi pana la patru preuti si mireni alesi de diecesa la o conferintia generala, in carea sa se formuleze dorintiele comune nu numai ale episcopiloru, ci si ale clerului si diecesaniloru. Inse ca lucrarile spre scopulu acest'a se cura cu succesu si fora de amenare, propusera senatorii, ca in ministeriulu cislaitanu de culte sa se denumisca catu mai curendu unu referinte de confesiunea gr. or. inzestratu cu sciintiele recerute si pentru timpulu organisarii sa se compuna alaturea o comisiune din preuti si mireni, carea sa se ocupe de prelucrarea materialulu referitivu si formularea propunerilor regimului pentru corpurile legelative. Salutamu cu bucuria acestu pasu alu senatoriloru imperiali si dorindu-i succesulu, pre carele d. ministru Hasner la promise din partea sa, speramu ca si ablegatii romani la diet'a din Pest'a voru innoi pasulu de mai nainte in asta afacere avietii nostre bisericesci si nationale. Totu asi'a de securu speramu, ca si clerulu si poporulu de prin diecesele nostre gr. or. voru sprigini acesti pasi prin adrese si petitiuni la instantiele competinte. Celu ce doresce succesulu, trebe se arete interesu.—

Pana aci articulu din „Albin'a“.

Fiindu ca, precum s'au pututu vedé mai susu, Parintele Episcopu alu Dalmatiei si senatorii imperiali din Bucovin'a staruescu unilateralu prin o rugare la „ministeriulu austriacu de culte, ca acest'a „dupa o intelegere premergatoria cu colegulu seu „din Pest'a sa puna in lucrare conchiamarea tuturoru Eppiloru diecesani cate cu doi pana la patru „preuti si mireni alesi de diecesa, la o conferintia „generală, in care sa se formuleze dorintiele comune nu numai ale Eppiloru, ci si ale clerului si diecesaniloru“, prin urmare, Par. Eppu din Dalmati'a si senatorii imperiali din Bucovin'a au propusu

ministeriulu translaitanu rugarea loru nu pentru eparchiele loru, ci pentru intrég'a nostra Biserica din Ungari'a, Ardélu, si provinciile austriace, si acést'a s'au si facutu cunoscutu in publicu prin acelu articulu din Albin'a: pentru aceea me aslu indemnatu cá Archiereu a me dechiará: ca eu asi'a sciú, ca sinodulu episcopescu alu Metropoliiei nostre romane de relegea gr. orientale din Ungari'a si Ardélu au asternutu locuriloru mai inalte petitiunea pentru de a ni se dá voia spre tinerea unu congressu metropolitanu, ca sa ne constituimu dupa asiediamintele biserice nostre, si ca noi romani din Metropoli'a romana acceptamu eu doru resolutiunea regésca in privintia acést'a, ceea ce, precum speramu, o vomu capeta curendu. Si asi'a eu suntu convinsu, ca nu este unu sufletu romanu ortodoxu, care s'aru abate dela ide'a unu congressu metropolitanu independent de ori si ce alta eparchia si mitropolia, in favorea acelei proiectate conferintie, care prea multu ne-aru impededá in desvoltarea activitatiei factia cu organisarea trebiloru nostre bisericesci, scolari si fundatiionali.

Organismulu biserice nostre, Domniloru, nu cunoște conferintiele si petitiunile unilaterali; si asi'a candu e vorb'a despre regularea trebiloru nostre bisericesci, trebe sa consultamu organismulu biserice, si aflandu acolo terenulu canonicu, sa purcedemu dintrensulu.

Fratii bucovineni sa aiba bunetate a ceti din lucrarile sinodeloru Biserice nostre ardelene din a. 1860 pag. 57—58, apoi 69—71, si pag. 91—99, si se voru convinge, ca ei au avutu voia inca la a. 1860. sa tina sinodu eparchialu spre a formula dorintiele loru in treburi bisericesci. Forte bine aru fi facutu, candu coreligionarii bucovineni aru fi stáruitu acum 8 ani pentru tinerea acelu sinodu, si sa fia pasitu barbatescu in contr'a celui ce aru fi impededatu acelu sinodu. Este dreptu, ca conferintiele episcopesci din a. 1850 au remasu nefructuale, dara me rogu de iertare, deca in privintia sinodulu episcopescu din Carlovitiu in an. 1864, despre care in acelu articulu se dice, ca aru fi fostu inca numai o conferintia nefructuale, voiu afirmá contrariului, si adeca, ca acelu sinodu an fostu fructiferu, caci pre bas'a lui s'au rezolvitu Metropoli'a tuturoru romaniloru de relegea ortodoxa din Ungari'a si Ardélu. Sinodulu acest'a au fostu fructiferu, caci s'au tinutu cu observarea organismulu bisericescu, din contra conferintia episcopéscă din an. 1850 dela Vien'a, fiindu abnorma si anticanonica, au remasu nefructuale. Me temu, ca nu cum-va si proiectat'a conferintia se aiba aceeași ursita, ca cea din an. 1850.

Coreligionarii nostri din Bucovin'a si Dalmati'a suntu si astadi in cea mai mare abnormitate cu trebile loru bisericesci; ei se tina de Metropoli'a Carlovitiului in urm'a absolutismulu politicu, dara nu usuaza drepturile, ce se cuvinu loru in acea metropolia, in sa nici in eparchiele loru. Carlovitiulu la a. 1860, precum dovedesce petitiunea lui Raicici si Masirevici, se nevoia a cuceri pentru totu-deun'a eparchiele romane din Ardélu si Bucovin'a prin stapanirea politica, ne vrendu a avea grija de observarea institutiuniloru bisericesci; acesti doi Archierei serbi cu focu si cu totu felulu de gesticulatii diceau Parint. Eppu Eugeniu din Bucovin'a in doue conferintie tinute din 28-lea si 30 Iuniu 1860 la Vien'a, la care amu luat parte si eu, si DD. Mocioni si Bar. Petrino, — ca averea biserice bucovinene o voru trage la Carlovitiu. Ore puté-va negá Par. Eugeniu acestu adeveru, séu cestu de alu doilea, ca au respunsu negativu Archiereiloru serbi?

Si fiindu ca Archiereii acei doi serbi au facutu petitiune maiestatica pentru subordinarea perpetua a eparchieloru romane ortodoxe din Ardélu

si Bucovin'a; pentru aceea si noi romani, en, DD. Mocioni si Petrino amu asternutu petitiunea contraria la Majestate, la care au urmatu, resolutiunea maiestatica din an. 1860:

I. ca sa se tina unu sinodu de Epp: la Carlovitiu, care va avea a consultá despre trebile obscesci ale Biserice nostre din tote tierile Maj. Sele, si apoi dorintiele si propunerile sele pre canone bine documentate a le asterne la Majestate; II, ca cu deosebire voi'a Majestatii Sele este, ca sinodulu acest'a, la care au a lua parte si Eppii din Ardélu, Bucovin'a si Dalmati'a, despre aceea sa consulte, si sa faca Majestatii Sele cu privire la prescrierile canonicé — propuneri intemeiate, cumu suntu de a se regula referintiele ierarchice, pentru ca si cerintiele si interesele bisericesci ale romaniloru gr. orientali se fia respectate dupa cuviintia. Ear dupa hárthi'a ministeriulu austriacu de cultu din 30 Sept. 1860 nr. ¹⁴⁷²¹/₄₆₉ sta in voi'a Eppiloru din Ardélu si Bucovin'a, a ascultá mai inainte de a merge la sinodulu episcopescu din Carlovitiu, parerea si dorintiele dieceselor loru. Eparchi'a nostra an si tinutu adunarea eparchiale, dara nu si eparchi'a Bucovinei. — (Vedi mai pre largu in actele sinodulu ale Biserice nostre ardelene din a. 1860 pag. 57—58.)

Aceste precedente momente arata, ca fratii bucovineni, au a stáruí in continuitatea resolutiunii maiestaticé din an. 1860 pentru licentia celebrárei unu sinodu eparchialu, si acolo a regulá in intiesulu constitutiunei genuine a biserice nostre ortodoxe trebile loru bisericesci, scolari si fundatiionali, si sa se lase de petitiuni unilaterali, deca vréu, cá catu mai curendu sa scape de sub absolutismu, carele institutiunile canonicé ale obscesci nostre biserice i-lu osandescu!

In fine rugarea bucovineniloru, ca sa aiba barbati de relegea nostra la ministeriulu austriacu de cultu, este forte justa, caci pan' acum se ajutoreaza ministeriulu austriacu de cultu in trebile nostre bisericesci cu consiliulu unu barbatu de relege straina din acea simpla cauza, caci acest'a au scrisu doue opuri si un'a brosiura despre unele obiecte ale biserice nostre, in sa n'au cercetat, ca ore suntu a cele scrieri fundate séu bá.

Adeverulu espusetiunei mele se documentéza cu brosiur'a acelu barbatu strainu, unde dice pre pagin'a titulei: „Als Manuscript gedruckt zum amtlichen Gebrauche. (Tiparitu cá manuscriptu spre intrebuintiare oficiala). Fi-ti cu paza fratiloru bucovineni, ca nu cum-va sa ve treziti tardiu; desvoltati activitatea vostra spre a ve folosi de influentia si votu, ce ve da Biserica, si de care nu ve póte lipsi nime, caci vocea maicei nostre biserice ve striga: ca nu sunteti straini si nemernici, ci cetateni santi si de aprópe lui Dumnedieu, ziditi fiindu pre temeli'a Apostoliloru si a Procciloru, fiindu piétra cea fundamentale insusi Christosu, intru care tota zidirea s'au facutu, si se desvolta intr'o biserica santa in Domnulu, intru care si voi frati bucovineni! Ve ziditi spre locasiulu lui Dumnedieu in Duhulu!

Pressa libera.

Doue estreme suntu in cari cade lumea in privintia opiniunei publice. Odata dice ca trebe tiermurite opiniunile ómeniloru, ca nu cum-va acele sa devina pré indrasnetie si amestecandu-se in tote lucrarile, si in care nu le pricepu, sa stárnésca confusiuni si sa paraliseze lucrarile cele mai salutarie.

Alta data iera pretinde cu totu adinsulu libertate de opiniuni, dara ea nu canta a studiá lucrarile acele despre cari opinéza, ci si forméza o judecata a priorii, intocm'a ca si unu calapodu si apoi ce intra in acelu e bunu, ce nu, nu.

In fati'a acestoru estreme barbati de statu met

in toate statele europene mai întâi și au spus: „să țiermurim, pentru că să simplificăm lucrul.“ Lucrul însă nu s'a simplificat, ci s'a nodositate pe unu timp și pe dedesuptul apasementului de țiermurire s'a desvoltat de multe ori feliu de feliu de maracini, cari au crescut mai mult decât aru fi doritu ori-ce omu cu cugete bune și curate și in locu de a suprime reulu, elu a crescutu numai mai cu imbelsigare și mai amenintatoriu. Revoluțiunile nu isbucnescu asiă desu în state cu press'a libera, ci in cele unde press'a e apesata. Lucrul naturalu, ca pe cându opiniunea este impededata de a se manifestă in publicu, ea apuca pe căli suterane. Pre aceste căli însă trece, că la ori și ce lucru ce se face in ascunsu, și multu reu, carele, cându se rumpu catușiele impededatōre ajunge la atât'a desvoltare între ideile cele bune inadusite, încatu reulu inveninēza și binele.

In Franci'a press'a eră forte țiermurita până la revoluțiune, dara tocm'a acest'a a pregatitu in ascunsu atât'a escentricități, încatu cându a ajunsu libertatea opiniuniloru s'a dusu aceste până la asurdități cele mai periculose. Francesii merseră cu libertatea cea ameliată prin apasementulu de mai înainte, până a alungă divinitatea din Franci'a și a se închină unei femei că reprezentantea ratiunei (mintei).

In țier'a noastră, unde la prim'a vedere se aru fi parutu cui-v'a, ca a domni o libertate mare, fiindu religiunile cele mai „liberale“, religiuni recunoscute de statu (recepte), au domni o rigurositate până la persecuțiune in privinți'a pressei până la 1848. Tote cărțile până și cele bisericesci (cu deosebire romanesci gr. or.) trebuia să treacă prin o censura. Urmarea aici nu a fostu eră din Parisu și Franci'a, pentru ca avemu altu poporu, cu altu caracteru, dara cu toate aceste necultur'a in care s'a crescutu și în tunereculu in care s'a tinutu poporul din Transilvani'a preste totu, ne-a făcutu sa simțimu isband'a ce a venitu preste țiera in anii de trista aducere aminte.

Astadi ce e dreptu, multe din rigurositățile trecutului sunt ignorate, dara nu delaturate prin lege. Ea sta deasupra autoriloru aninata și bietulu autoriu nu scie cându se pōte desface că sa lu lovēsca. Numai „Hr. Ztg.“ sustinea in anulu trecut, ca aici nu e censura preventiva și ca ne aflăm in Eldorado libertății de pressa, de care retacire a avutu ocașiune și dens'a in dilele trecute sa se vindece.

Nici unu statu nu mai pōte fi astadi, carele sa aiba altu scopu, decâtu fericirea cetățieniloru sei, și de aceea nici unu statu nu pōte fi, carele sa nu vrea a audi pāsurile cetățieniloru sei. Deca le opresce

pre aceste seu le impedece prin ori-ce mesuri, apoi da insusi ansa la sporirea creaturiloru, cari seu lingusiescu seu prin indrasnela preste mesura, mâna tōte la estremu. In nici unulu din aceste casuri regimelē nu potu află aceea ce e de făcutu, pentru ca nu seu apretiu nici reulu care au sa-lu indrepte și nu voru cunōsce nici binele care este de a-lu sustinē. Cei sinceri, atunci, obositi fiindu și disgustati de ignorarea in carea se vedu strapusi se retragu dela actiune, pentru ca vedu ca adevēru nu mai are valōre și trud'a loru celu puțin aru fi desiēta.

Aru fi dara de doritu că spre încungiuarea astoru feliu de casuri impregiuările in cari se afla pres'a la noi sa se schimbe și sa nu mai vedem admonițiuni cum amu vedutu, și nici suprimări cum amu experimentatu in anulu din urma trecut și in acest'a aici la noi in țiera.

Instrucțiunea, instrucțiunea trebuie spriginita și înaintata pentru că sa se crēsca omeni cu simțiori adevēratu cetățienesci și atunci fia-carele va rivalisă intru aceea ce e spre înainterea și desvoltarea societății omenesci, de ce statulu nu are decâtu sa se bucure.

Unde se pretinde pre multa moderatiune se desvōlta, cum amu disu mai susu, lingusirea seu indrasnel'a pre mare și ambele servescu numai spre demoralisarea caracterelor.

Vomu insistă dara pentru libertatea opiniuniloru in publicu și cu acest'a pre lângă modificarea referințelor de pressa dupa cum sunt astadi, dorindu că educatiunea sa pasiēsca in loculu birouriloru de pressa. Atunci publicitatea va fi unu salonu de conversatiune, unde, de-si exista libertate, fia-care conservatoriu va caută insusi a coresponde junei cūviintie și bune stări a societății.

Evenimente politice.

Sabiu 21 Februaru.

„Neues Fr. Bl.“ de Vien'a ne comunica dupa nisce scrii private, cumca miscarea din principatele unite nu au fostu atât de relevanta, precum s'au caracterisatu acest'a de către intrég'a presa europeană. E dreptu, dice nomitulu jurnal, ca principele Carolu s'a purtat cu ide'a, că in scurtu tempu sa ese înainte cu dechiararea sea de independente, și prin acest'a sa dee signalulu la o rescōla comună a Slaviloru Turciei; însă representatiuniloru energice a Franciei li-au succesu a conjurā pericululu amenintatoriu și a induplecā pre principele de a se abate cu totulu dela planulu seu.—

Francia. „Constitutionel“ impartășiesce scriile din „France“ și „Patrie“ despre miscarea bulgara și agitatiunile in Romani'a. Elu dechiară ca

intielege bine de ce vrēu inca totu sa nege foile oficiale și oficiose din Romani'a, Serbi'a și Russi'a pre cându jurnalulu insurecțiunei serbe „Zastawa“ marturisesce de jă ca exista unu comitetu pentru radicarea Bulgariei, ca acest'a e ajutat cu donațiuni de bani, ca culege arme, și ca si-a castigatu de jă 8 tunuri, ca revoltantii constituē despartimente mici, și ca „2000 de eroi bulgari“ suntu gat'a de a trece Dunarea, și suntu simburile întregi radicări. Noi nici decâtu nu voim a face pentru acest'a responsabilu regimulu român, rusu seu insusi serbu. Dara interesele politice de cea mai mare însemnătate, care suntu puse la întrebare prin agitatiunile acestea, care cu multu mai puțin suntu secrete, decâtu aru crede urditorii lor, ne silesco, a nu lasă sa se schimosēsca adevēru.—

„E p o q u e“ amintescu fără însă a primi garantia, ca principele Metternich aru fi fostu însărcinat a sondă regimulu francescu in privinți'a evenimentelor, care de fatia jōca pre malurile Dunarei. Totu aceea fōia impartășiesce, ca statele vasale ale Pōrtei dela Dunare au preparatu unu manifestu către Europ'a, in care se espun gravaminele creștiniloru in Orientu, și imposibilitatea sustinerei păcii, deca nu li se concede deplin'a independența. Acestu manifestu se dice a se fi aflandu de jă in mânilē mai multoru puteri occidentale.

In Parisu se vorbesce despre o epistola autografa a Principelui Carolu alu Romaniē indreptata către Imperatulu Napoleonu. Principele se dice ca protestēza in aceea cu tōta decisiunea contra tuturor failmeloru straportate la Parisu, despre înținut'a Romaniē in cestiunea orientala. Ba Romani'a e pre deplinu petunsa de multamit'a cu carea detoresce puteriloru apusene și nu va lucră in contra intereseloru acelor puteri. Dara existinți'a astoru feliu de faime pōte sa fia forte stricaciōsă, pentru ca sternescu la români indoiēla despre imparțialitatea puteriloru apusene și ii face mai aplicati spre ofertele rusesci.

Prussia. Berlinu 26 Fauru. (Siedinti'a casei deputatiloru.) Kardorff dice motivandu-si interelatiunea: sum'a de compensare s'a concesu in sperarea, ca multamirea Hanoveraniloru aru deobligă pre Regele Georgiu, și pentru ca Bismarck a făcutu din aceste contracte o cestiune de cabinetu.

Tote aceste s'au documentatu de retacite. Agitatiunea Welfiloru s'au dnplecatu, ba încă triplacatu, insusi principele alegatoriu de Hessen a cutedatu a vorbi despre resuirea pre tronulu seu. Darea celoru siēse spre-diece miliōne nu s'aru putē cogelā fără o contraprestare; regimulu nu aru pu-

FOISIORA.

Trasuri istorice

despre

Capitulatiunile Romaniloru cu Turcii scose din unu diurnalu.

In mai multi articuli ai Romanului se pertrateza jurisdicțiunea consulara in Romani'a. In pertraterea acest'a damu și de urmatōrele trasuri istorice:

La anulu 1460, Vladu alu V. Domnu alu Tierēi Romanesci, creditu necesariu, in interesulu natiunei sēle, a incheia unu nouu tratatu cu Mochometu alu II-a, care supuse Byzantiulu, și facuse sa se cutremure chrestinismulu, pentru a precisă mai bine indatoririile reciproce ale ambelor parti.

Iata tratatulu:

Art. 1. Turcii nici de cumu sa se amestece in trebile țierei Romanesci, nici se stapānescu, nici se via in țiera, ci numai unu singuru tramisu Imperiale se vie, însă și acest'a cu invoirea Domnesca. Tramisulu acest'a, caletorindu de la Dunere până la Târguvestei, se afla insocitu de unu omu Domnescu și primindu tributulu sa se întōrca iară-si cu omeni domnesci până la Giurgiu, unde numerându-se din nou banii in suma de 10,000 galbeni sultanini ai monetăriei nōstre, se primēsca adevērint'a de la dregatoriulu acelu locu, de la Giurgiu, trecându la Rasiicu se primēsca și de acolo adevērint'a pentru ca Tier'a se remāie ne respundietōre, deca s'aru întēpl'a că banii se se pērdia pe drumu.

Art. 2. Tiera Romanescă sa se guverne dupa legile ei, se aiba deplină putere de a face resbelu cu vecinii sei ori și cându va voi și sa incheie

legatori de amicie cu dānsii, și Domnulu se fia stapānu pe viața și mōrtea supusiloru sei.

Art. 3. Cāti Crestini s'aru duce in Turci'a iar dupa aceea trecându in Tiera Romanescă aru lua iarasi legea creștinescă sa fia cu totulu nesuperati și nereclamati.

Art. 4. Cāti Români aru merge in Turci'a pentru trebile lor, se nu fia superati pentru haraciu și pentru imbracamintea lor.

Art. 5. Domnii sa se alēga de catre Mitropolitulu, Episcopii și boierii.

Art. 6. Cându vre-unu mohometanu aru avea vre unu procesu cu vre unu român, procesulu lui sa se trateze in divanulu domnescu dupa obiceiulu țierei și sentinți'a judecătii se aiba putere.

Art. 7. Neguțiatorii Turcii, cari aru veni cu negociu, se vie cu scirea Domnului și cu aretare din ce locu sunt și fara intardiere sa vendia s'au se cumpere cu ridicata marfa prin orasie și se iasa nemijlocitu din țiera, nefiindu-le ertatu a o cutreera spre a cumpără și a vinde in deosebite locuri.

Art. 8. Acesti neguțietori Turci se nu aiba voie a lua cu sine servitori Romani, nici a avea locu deosebitu pentru rugaciunile lor.

Art. 9. Pentru nici unu felu de reclamatiune se nu liberedie firmanu asupra vre unui indigenu, nici sa nu ridice pe cineva din țiera ca sa lu duca la Constantinople seu la altu tribunalu din Turci'a.

Datu in anulu 472.

Doi ani dupa incheierea acestui tratatu, Mahometu II, orbitu de succesulu armatelor sale și de terōrea ce inspirase Europei întregi a voitu a se amestecă in afacerile interioare alu țierei Romanesci, in conventiunea art. 1, din dis'a Capitulatiune și a tramisu in țiera ambasadori secreti, pe Secreta-

riulu seu chrestinu renegatu, numitu Calobolin și pe Chamus, unulu din cei mai mari omeni ai Partii pentru a incela pe Vladu cu cuvinte magulitōre a se duce la Constantinople, unde lu ascepta spāndiuratiōrea și a proclamă in lipsa sã pe fratele seu Draculu, favoritul lui Mahometu, de Domnu alu Romāniei.

Vladu a intielesu curs'a ce ise pregatia și luându pe cei doi ambasadori le a taiatu mânilē și picidōrele și in urma i a pusu in țiepa. Indata dupa acest'a, pentru a resbunā amesteculu Padisiahului in afacerile țierei, aduna cu cea mai mare gabnicie armat'a ce avea, merse dreptu la Dunare, trecu acestu fluviu, se arunca cu furia și impetuositate asupra provinciiloru lui Mahometu, arse tōte orasiele și casele și masacra totu ce gasi in drumu-i până la copilulu din lēganu și dupa acest'a se întōrse in țiera.

Mahometu temându-se de o noua invasiune dede ordine a se adunā tōte puterile sēle și cavaleria, și in prima-vera viitōre trecu in țiera Romanescă cu o armata totu atât de mare că aceea care o avuse la luarea Constantinoplelui cu deosebire ca cea de acumu era mai bine ecuiata *).

Vladu, inscintiatu de venirea lui Mahometu, se retrase in muntii din Prahova și acolo se angaja o lupta crāncena. In fatia, însă, a avantajului numericu ce avea inamiculu Vladu usa de plenitudinea drepturiloru sēle de suveranu alu unui Statu independente, drepturi recunoscute prin art. 3 alu tratatului ce avea cu Mahometu și tramise unu ambasadoru la Unguri pentru a le espune starea in care se aflau lucrurile și a le cere ajutoriu.

Reproducem in extenso dupa Chalcondyla (tom. I. pag. 212) alocutiunea ambasadorului lui Vladu V care dovedesce până la evidenti'a absoluta

*) Chalcondylatom. I. pag. 210.

té fi responsabilu pentru esecutarea contractului; oratiunea ministrului de finantie in casa de susu a fostu nemijlocitu urmata de spectacululu Hietzingianu. In tiera s'aru crede, ca regele Georgiu a primitu dejá cele siese-spre-diece milioane.

Ministrulu de finantie declara la interpelatiunea lui Kardorff: candu au incheiatu regimulu impacaciunea din 29 Augustu cu regele Georgiu, nu a pututu crede, ca prin acést'a aru fi ajunsu si o recunoscere definitiva a pácei dela Prag'a din partea regelui Georgiu, dara totusi a fostu indreptatitu a presupune, ca prin subsemnarea contractului a primitu regele Georgiu celu putinu indetorierea de a renuncia la continuarea inimicitiloru contra Prussiei. Nu e cu putinta sa fia fostu scopulu contractantiloru acel'a, cá Prussia sa dec spre dispositiune regelui de Hanover'a mijlócele de neamicia contra Prussiei. Déca curendu dopa incheierea contractului prin intárierea agitatiunei Hietzingiane totusi s'a constatatú conjectur'a, ca regele Georgiu aru vrea sa se desfaça de acea presupunere, regimulu pre lánge acestea nu au perdutu din vedere, de a stáruí pentru o cointelegere la tempulu seu cu regele Georgiu séu cu eredií acestui'a si spre scopulu unei intielegeri pacifice a cástiga prin mijlóce conditiunáte prin lege in consimtiementulu dietei tieriei o base stabile.

Cu tóte acestea nu au incelatú dusmaniele din partea regelui Georgiu. Acést'a-si forméza din suditi prusi pre care i-a recrutatu si parte i-a sedusu la desertiune, corpuru militari proprie, care s'au organizatu militaresce spre scopulu espresu, de a le intrebuintia la ocaziune favorabila la dusmanii in contra Prussiei si resboiu in contr'a patriei proprie cu scopu de a-si despartí provinci'a loro. Comerciu de servitiu si de bani intre trupele aceste si servitorii regelui de Hanover'a in Hietzing e constatatú officiosuminte. Acést'a au confitatu in declaratiuni publice adoperárele, care facu fundamentulu acestoru actiuni. A pune stavila acestei proceduri, incátu se póte, eventualminte a nu o promová din parte-i, este o detorintia imperativa a regimulu fatia cu linisceá tieriei si pacea Europei. In sensulu acést'a a cercatu regimulu inca inainte de intemplamintele Hietzingiane a aduce prin influinti'a curtiloru amice si cumnate pre regele Georgiu la o purtare, carea sa corespunda amesuratu fidelitáti si credintiei conditiuniloru, sub care singuru au fostu possibile subscrierea contractului.

Acést'a influintia s'a apromisu cu afabilitate. Regimulu crede a detóri curtiloru respective atát'a respectare, cá sa ascepte resultatulu osteneleloru loro, déca vadimoniulu, de care are regimulu trebuintia

spre sustinerea contractului dopa esperintiele fácute, nu se va castigá la tempulu seu, atunci áre regimulu de a se conduce numai de detorintiele sele, care i le impune responsabilitatea pentru siguritatea teritoriului statului si pentru pacea locuitoriloru. Diet'a fára indoieála va stimá respectárele, care restinu regimulu, de a introduce contra regelui Georgiu personalminte acea procedura de dreptu, carea dopa legile tieriei sustátóre aru avea de urmare nemijlocita secuestrarea averei lui. (sensatiune.)

Regimulu in casulu acést'a mai bucorosu vré sa mérga pre calea legislatiunei, spre a face averea totale a regelui Georgiu, garantátoria pentru veghierea asupr'a litoraleloru si aপরare precum si pentru tóte consecintiele intreprinderi periculóse pentru statu a acestui príncipe si a agentiloru sei. (consensu viu.)

Candu va sosí momentulu prevediutu, va face regimulu dietei propunerea corespundetiória. Déca aru urmá incheierea sesiunei acestei'a inainte de momentulu aptu pentru acést'a, speréza regimulu ca armátóre sesiune va incuviintia mesurile regimulu pentru sustinerea siguritatiei publice. (aplausu.)

Revista diuaristica.

N. Fr. Bl. de Vien'a aduce unu articulu intitulatu) „Partidele estreme“ din acést'a estragemu urmatórele: „In ce mesura se apropie tempulu a legeriloru noue in Ungari'a, cu atatu mai multu se adoperéza acolo partidele estreme, a surupá terenulu in totu modulu in care se póte. Dupace cultulu Kossuthianu a pierdutu dejá multu din splendórea sea primitiva si exclamarea acestui nume lasa reci multimele, s'a cercatu, a se redicá cestiunea honovediloru la un'a insemnate deosebita si vreau cu acést'a sa octroieze poporulu usioru iritabilu, mai alesu celui din siesuri, unu idolu nou spre inchinare. Cátu de putinu eficace este insa si acestu mijlocutiú a partideloru estreme in Ungari'a, si cátu de chiaru si corectu se cugeta despre situatiune in insesi cercurile opozitiunei, mai bine documentéza aceea circumstare, ca insusi ducele celu betranu alu honovediloru si barbatulu opozitiunei Klapka, se vede nevoitu a face un'a opréla energica actiuniloru partideloru estreme in „Századok“.

Noi amu dori cá acestu faptu sa se pretiueasca in deplin'a lui insemnate. Klapka si Deak! ce suma de contraste, amédoi insa acum uniti in stáruintia de a sustiné si a apará dreptulu de constitutiune castigatu, atátu contra reactionei cátu si in contr'a opozitiunei estreme, carea cu ceea este cumnata in scopu! Acestu faptu este aptu de a res-

pandi o lumina luciósá asupr'a situatiuniloru in Ungari'a, si anume a ilustrá cátu se póte de bine asertiunea reactionei parlamentarie de aici cátu si de dincolo de Lait'a, ca stang'a estrema in Ungari'a aru castigá totu mai multu terenu.

„Tactica acestoru partide“, scrie Klapka, „e totu un'a si aceeași, ea e atátu de vechia cá si istoria, si conducatorií ei se schimba numai raru. Puterea ei capitala consta in aceea, ca ataca pre barbatii, care au facutu patriei loro servitiu, dar laboreza de aceea eróre mare, ca potu fi moderati si precauti si ca considera relatiunile politice, economice nationale séu religióse, care suntú contrarie dorintieloru loro. Cáci dopa acesti profeti ai viitorului, intielepciunea constá in a pune in jocu sórtéa patriei cátu de desu numai — cu ori-ce pretiu — sa se castige cu o lovitura tóte“.

Covintele barbatiloru opozitiunei magiare suntú indreptate mai intáiu cátra Ungari'a, — noi credemu, ca si la noi in unele privintie aru face unu apelu elocuentu, ca si la noi suntú dejá „estreme“, care in icon'a descrisa de Klapka despre radicali ungari si aru puté vedé unu portretu bine nimeritu.

Precum in genere asiá se afla Ungari'a si in privintia opozitiunei partideloru intr'o stare mai favorabila decátu noi. Acolo sta contra estremelorú o partida inchisa tare si munita in sine, partid'a lui Deak, de care se frángu cu neputintia stáruintiele stángei estreme.

Fórté nimeritu caracteriséza acést'a Klapka cu icon'a; Eu suntú „marea“, dise odinióra und'a, carea imbuldindu-se inaintea celoru-lalte se fránse de o stánca. „Eu cunoscú marea“, respunde stánca, „de multu me luptu in contr'a ei; insa tu nu esti marea, tu esti numai o besica de spuma a márei.“ Asemenarea se pare a fi cam iperbolósá, insa ascunde adevéru in sine. Stándu pe terenulu constitutiunei póte lasá partid'a lui Deak in linisce se tréca asupr'a sea espectoratiunele stángei estreme; alegerile cele noue voru aretá déca mai este de ceva valóre la poporulu ungurescu legea si anteluptatorií ei energici.—

Delegatiunea unguresca.

Sied. IX si X.

In siedinti'a din 24 Fauru n., in carea erau de fatia din partea regimulu ministrii de finantie Becke si Lonyai,

Presedintele face cunoscutu ca delegatiunea translaian incunoscintiéza pre delegatiunea unguresca despre urmat'a votare a bugetului pentru cabinetulu Maj. S. si ministeriulu de esterne. Espune presedintele si aceea, ca testulu despre bu-

independinti'a de care se bucura Romani'a conformu tratatelorú séle si téma ce avea Suveranulu ei in anulu 1462 de a nu o vedea supusa dominatiunei musulmane.

„Cunósceti fórté bine, Seniori Pananioni, ca „tiér'a nóstra este alaturi cu a vóstra si ca unii „si cei-l-alti locuimi in lungulu Dunarii. Ati pututu „asemenea afla daca nu me inceleu, ca marele Imperátóre alu Musulmaniloru cu o putere nepretiuita „a navalitu asupr'a nóstra. Déca dar va strica „tiéra Romanésca si o va reduce la supunerea sea, „fiti siguri ca nu se va opri la acést'a, caci afacerile séle aru ajunge la unu punctu, inaltu de maringe si prosperitate umana si atunci negresitu „ve va atacá aseminea si veti indura desolutiunea „si furi'a armatelorú sale, neamice numelui crestinu, „din care cauza nu me indoiescu, multe primejdii vi se pregatescu.

„De aceea ocaziunea de fatia ve conjura a ne „da ajutoriu, pentru ca impreuna sa ne silimu (si cátu mai curándu) a respinge pe acestu adversariu „comunu, afara din hotarele si limitele nóstre. Nu „trebuie se asceptamu ca se ne contopésca si se „pue tiéra nóstra intr'o servitudiune miserabila avendu „cu sine pe junele frate alu Domnitorului nostru „pe care vrea se ni lu dea de Princape.

„Se ne punemu daru in pusetiune de a lu im- „pedicá, lucrándu astu-felu in cátu lucrurile se nu „se faca dopa dorinti'a si intentiunea sea.“

Imunitátele si privilegiurile Romanié de peste Miclovu (Moldová) suntú garantate si recunoscute intr'unu modu mai tare prin Capitulatiuni posterióre incheiate in secululu alu XVI si prin care Moldov'a si a asiguratú si rezervatu natiunalitatea, autonomia, precumu si independentiá complectá.

La anulu 1497 Soltanulu Bajazitu II-a a cerutu ajutoriulu domnului Bogdanu alu Moldovei in-

tr'o espeditiune facuta contra Poloniei, Bogdanu a primitu propunerea si a incheiatu cu Bajazitu II unu tratatu de reciprocitate despre carii mai multi autori vorbescu *) daru testulu nu este reprodustu ni caira. Dupa succesulu armatelorú Otomane in aliantia armatelorú romane, Bajazit voindu a recompensa pe Bogdan de serviciurile aduse in disa espeditiune, ia-u tramisú mai multe daruri de valóre **).

Indata dopa detronarea lui Bajazitu, de catre fiulu seu Selim, cea d'anteiu grija a acestui din urma a fostu, in presinti'a numerosiloru vrajmasi ce avea intre cari se prenumerau chiaru fratii sei, a conserva amicia lui Bogdanu si astu-feliu, la anulu 1513, renoi cu domnulu Moldovei vechiu tratatu si incheia urmatóreá capitulatiune de reciprocitate:

Art. 1. Pórta recunósce pe Moldov'a de pamentu liberu si nesupusu.

Art. 2. Legea crestinesca, care se tine in Moldov'a nu va fi nici o data calcata s'au turburata, ci inca poporulu va avé libere bisericile séle cá si inainte.

Art. 3. Pórta se indatoresce a aপরá pe Moldov'a de toti cei ce aru puté se o calce padind'o in starea in care a fostu mai inainte, fára a i se face vre o neleguire, sau se suferé cá se i se faca vre o data cea mai mica desbinare s'au despartire.

Art. 4. Moldov'a va fi stapánita si carmuita dupe legile asiediamintele séle, fára sa se amestice Pórta cátu de putinu.

Art. 5. Domnií voru fi alesí de poporu si intariti de Pórta.

Art. 6. Domnií voru fi carmuitori ai totu pamántului Moldovei si voru puté avea in stapánirea

*) Hamer. tom 4. pag. 145.

**) Mouradja d'ohson VIII, 445.

loru óste cu plata dela sine pamánteni si ómeni straini.

Art. 7. Moldovenii voru puté cumpera si tine o casa la Constantinopole pentru siederea soliloru loro (Ambasadoriloru,) unde voru puté face si o bisericá.

Art. 8. Turcii nu voru putea cumpar'a nici stapani pamenturi in Moldov'a, nici a se asiedia in tiera, nici a avé séu a face geamii nici intrunu chipu.

Art. 9. Domnulu impreuna cu poporulu va ingiji a se tramite, pe totu anulu, la Pórta, 4000 galbeni turcesci, 40 soimi si 40 iepé fatetóre. Aceste tóte cu nume de peschiesiu adica daru.

Art. 10. In vreme de ostire, Domnulu Moldovei va da ajutoriu Portii cu ostirile séle.

In anulu 1529, pe timpulu campaniei contra Vienei, II a incheiatu in tabar'a sa de sub zidurile orasiului Bud'a (Ofen) unu altu tratatu cu Petru Raresu, Domnu alu Moldovei prin midilocirea logofetului Tautu, ambasadórele lui Raresu. *)

Acestu din urma tratatu nu este de cátu o desvoltare a angajamentelorú de mai nainte si o noua consacrare a drepturilorú Moldovei cu o singura modificare la art. 9 alu tratatului lui Bogdanu prin care peschiesiulu s'a urcatu la suma de 10,000 galbeni.

*) In privintia datei si Suveraniloru cari au incheiatu acestu tratatu este diverginti'a de opiniune intre istoricii románi, Urechia, Cantemir si Nicolae Costin si autorii straini cari au scrisu istoria Turciei, Murad-gea d'ohsson, Hamer, Chalcondyla. Déca mentionámu date si Suverani dopa autorii straini, cauza este ca Congresulu de a Paris la facutu totu astu-felu.

getu originalu nemțescu, dară tradusu și în limb'a magiara și asiá se pote celi.

Dupa cetire sa tramite subcomisiunei de 30. Presedintele mai aduce la cunoscint'a delegatiuneica dlu Alexandru Miksa concipistu în ministeriulu comunu de finantia va da deslusiri în limb'a magiara la intrpeliatiunile ce se voru face în delegatiune. Dupa aceea, ca col. Tisza facenduse sanatosu și ia locul în delegatiuni.

În siediint'a din 28 Fauru e de însemnate mai mare interpeliatiunea lui Manoilovici, pentruce figureza și oficerii din brigad'a d'Este care s'a disolutu încă la 1863, Nefindu ministru de resbelu de fati'a, la propunerea presedintelui sa preda ministru. — Dupa acest'a vine la ordinea dilei harthi'a delegatiunei transilvane despre bugetulu ministeriului de finantie și se tramite comisiunei bugetarie. Se autorizeza platirea personalului.

Varietati.

** Eri a sositu (4. Mart. n.) locuitoriulu de Comite dlu Mauritiu Conradu în Săbiu.

Marti a tinutu Comitetulu Asociatiunei siediint'a lunaria. Între momentele cele mai însemnate ale siediintei putemu pune hărthi'a Academiei ung. de sciintie din Pest'a, carea se esprima în unu modu afabilu multiamitoriu, pentru ca comitetulu Asociatiunei i tramite Foi'a sea intitulata „Transilvani'a.“ Mai departe Guvernuu tierii incuviintiáza primirea mai multoru dd. din Romani'a, cá membrii Asociatiunei nostre pentru lit. și cult. poporului român. A trei'a impregiurare e daruirea ce o face ministruulu de culte din Romani'a cu o colectiune frumose de cărți (se pare 51 bucăți ce trateza despre educatiune, filologia, matematica și chimia, istoria etc.) carea contribuie multu la înăvutirea bibliotecei.

** Partid'a sasiloru juui. (Lung-sachsen) a pasitu cu programulu seu politicu în publicu alalta-eri. În esentia nu diferesc nimic'a de tendintiele sasiloru vechi, decátu ca totu tinutulu sasescu sa fia privitu de unu municipiu cu subimpartirea scaunelor și districtelor de pâna acum; ca universitatea (a cărei avere exclusiv u sasescu), sa se adone de doue ori pre anu; iera comitele supremu sa se alege pre mai multi ani. În fine, ce e și mai interesantu, pentru întregulu municipiu limb'a oficiala e cea nemțesca. Vomu reveni asupra programului cu alta ocaziune.

(Clubu demoraticu). Apelulu tiparitu din 1 Martiu prin care se invita cetatienii liberali și tinerimea din Clusiu la o convorbire în redout'a cetatiei suna în urmatoriulu chipu: „Cetatieni! Frati! Cerinti'a cea mai noua a progresului, ide'a democratiei, acum nu incepe a ajunge la valóre numai în străinatate, ci și în patri'a noastră. Se cade cetatiei Clusului în puterea puseliunei ei datat'ria de tonu în Transilvani'a, ba e detorinti'a ei a apucá initiativ'a. E detorinti'a ei a promová prin fundarea clubului democraticu gruparea partisaniloru ideiloru liberali și a usurá în estu modu învingerea luptelor ce s'au luptatu de lungu timpu cu arme spirituale, carea învingere este libertatea, egalitatea și frătițetea.“

** Societatea pentru literatur'a și cultur'a romana în Bucovin'a. Fondulu societatei are unu capitalu de 8000 fr. v. a. în obligatiuni. Venitulu de preste anu 2166 fr. cr. 92 cr. 9 galb., iera spesele 1795 fr. 24 cr. și 9 galb.; deci rămânu în cassa bani gat'a pre lângă capitalu 371 fr. 57 cr. v. a.—S'a propusu a cere o subventiune din fondulu tierii și alt'a din fondulu religianariu, din cari demultu tragu folóse însemnate și alte societati, cari prin scopurile loru suntu forte departe de societatea literaria romana.—D. Georgiu Hurmuzachi presedintele a incunoscintiatu ca a primitu unu daru de un'a mii de florini în obligatiuni pentru fondulu societatii, ce i s'au transmisu de catra repausatulu cavaleru Ionu Zota din Chisilau de pe patulu mortii, împreuna cu incunoscintiarea despre stabilirea unei fundatiuni din partea repausatului dupa trecerea din viétia a clinoromului seu actualu și frate mai mare cavaleru Constantinu Zota, costat'ria într'unu capitalu de douăzeci de mii de florini, spre a se dotá din procentele studintu romanu lipsiti de midilóce cu stipendie. Stipendiele se voru impartii de catra comitetulu dietalu alu Bucovinei. (Din Foi'a societatii)

** (Redicarea bandelor de musica.) La tóte speciile de arme, cu esceptiunea infanteriei se voru ridicá cu finea lui Martie tóte bande de musica.

Statulu în timpu de pace la cavaleria se va reduce la 98 barbati pentru unu escadronu. Înhamarea tuturoru careloru de bateria și munitiune se va redicá, și se va reduce compani'a de geniu cu 10, compani'a de pioneri cu 5 barbati.—

** (Scurtarea arestului personalu). Fiindca în Transilvani'a mai are încă valóre dreptulu cambialu austriacu, în puterea carui'a se póte prolongi arestulu de cambiu pâna la unu anu, ministeriulu de justitia dupa cum insciintiáza „Hozánk“ va emite o ordinatiune, în care se va statori massimulu arestului personalu în Transilvani'a cá și în Ungari'a pre dóua septemâni.

Nr. 33—1 Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari comunali în statiunile și cu emolumentele, dupa cum mai jos se va specificá, se deschide concursu pâna la 31 Martiu a anului curentu și adeva:

1. Notariatulu comunale în Porumbaculu inferiore pentru comunitatea statiunarie, Porumbaculu de susu și Sarat'a, salariu anuale în bani 280 fl. și cortelu liberu.

2. Notariatulu Cartisióreloru pentru Cartisiór'a Strezan'a și Oprén'a cá statiune, apoi Arpasiulu superioru și Scoreiulu. Salariulu anuale în bani 320 fl. și cortelu liberu.

3. Notariatulu din Ucea inf. pentru acést'a comunitate statiocaria, Ucea superiore, Arpasiulu infer. și Corbi. Salariu anuale 300 fl. și cortelu liberu.

4. Notariatulu din Vistea infer. pentru acést'a comunitate, Besimbaculu și Sambatele inf. cu salariu anuale 230 fl. și cortelu liberu.

5. Notariatulu din Dragesiu cuprindendu acést'a statiune, Vistea superiore și Sambat'a super. reunite cu salariu anuale 340 fl. și cortelu liberu.

6. Notariatulu din Lis'a cuprindendu afara de statiunea comunita Postior't'a, Ludisioru, Voivodeni-mari și Voivodeni-mici cu salariu anuale 320 fl. și cortelu liberu.

7. Notariatulu din Voit'a pentru statiunea, și comunele Luci'a, Dridifu și Beclianu, cu salariu în parati 310 fl. și cortelu naturale.

8. Notariatulu din Reei'a ducale, cu comunele afiliate Recea telechiana, Bréz'a, și Degiani cu salariu 300 fl. și cortelulu în natura.

9. Notariatulu din Sasciori impreunatu cu satele Netotu, Sevestreni, Iasi și Urediulu. Salariulu anuale 300 fl. și cortelu naturale.

10. Notariulu din Copacielu cu comunele afiliate Sebesiulu Berivoii mari și Berivoii mici. Salariu an. 280 fl. și cortelu.

11. Notariatulu din Ileni cuprindendu încă comunitátile Riusiorulu, Erseni și Margineni, cu salariu anuale 300 fl. și cortelu în natura.

12. Notariatulu din Vadu cu afiliatiunea Mundrei, Toderitiei și Buciumului. Salariu în parati 300 fl. și cortelu.

13. Notariatulu din Ohaba, cu comunele Sinc'a vechia și Siercaiti'a cu salariu anuale 300 fl. v. a. și cortelu liberu.

14. Notariatulu din Sinc'a-noua impreuna cu satulu Olbacu cu salariu în bani 200 fl. și cortelu liberu.

15. Notariatulu din Zernesti cuprindendu și comunitatea Poian'a Merului cu salariu în bani 300 fl. v. a. și cortelu.

16. Notariatulu din Tohanulu vechiu incorporatu cu Tohanulu nou cu salariu de 200 fl. și cortelu liberu.

17. Notariatulu din Persiani cu comunele afiliate Gridu și Pareulu cu salariu anuale 240 fl. și cortelu naturale.

18. Notariatulu din Veneti'a inf. cu comunele afiliate Veneti'a super. și Coman'a super. cu salariu în bani 260 fl. și cortelu naturale.

19. Notariatulu din Caciulat'a impreunatu cu satele Lupsia și Coman'a inf. cu salariulu în parati 280 fl. și cortelu naturale.

Competitorii la aceste posturi au sa-si indrepte suplicele concursuali scrise cu propri'a mâna la oficiolatu districtuale în Fagarasiu pâna la terminulu susu prefiptu și le voru documentá cu:

1. Atestu de moralitate
2. Ateste despre studie și prasa de pona acum în servitiu notariale seu analogu,
3. Atestu despre perfecta cunoscintia a limbei române cându aru fi de alta nationalitate și altoruru limbe patriotice, adeva magiara și germana.

Afara de acest'a fiacare concurinte va aretá locul nascerii și alu comoratiunei sele, etatea și conditiunea actuale va indicá apriatu statiunea notariale la care competedia precumu și decá primesce alta statiune, candu reprezentantiele comunale res-

pective nu laru alege acolo unde cere postulu cu preferintia.

Din Siediint'a oficiolatu districtuale

F a g a r a s i u în 21 Fauru 1868.

T a m á s

Capitanu supremu.

Nr. 17—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de invatiatoriu în comunitatea gr. or. Jen'a, ce e îngremiata maritulu Comitatu alu Carasiului și protopresbiteratulu gr. res. alu Lugosiului, se escrie prin acést'a concursu.

Cu acést'a statiune suntu impreunate urmátorele emolumente anuale:

- a) în bani gat'a: 52 fl. 50 cr. v. a.
- b) în naturalii 10 meti de grau; 15 meti de cucuruзу; 100 Pf. de clisa; 50 Pf. de sare; 15 Pf. de lumini și 4 orgi de lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu de invatiatoriu voru avé a indiestrá petitiunile loru concursuale-timbrate dupa cuvintia-cu estrasu de botezu, cu atestatu despre absolvarea cu sporu bunu a cursului pedagogicu în institutulu preparandiulu din Aradu, apoi despre serviciulu de pâna acum și portarea loru morala și politica, și astufelu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu Caransebesiului pâna la 21. Martiu a c. calend. vechiu.

Caransebesiu 8 Fauru 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesiula.

Nr. 12—2 EDICTU.

Prin care Mateiu Pipernea din Satcelu-lenga Selisce-carele de patru anu si-au parasitu patria și pre legiut'a sea socie Mari'a Constantin Dusie totu din Satcelu și de fatia nu se scia locul petreceri lui se provóca prin acést'a, cá în terminu de siese luni dela datulu de fatia negresitu sa se infatisieze innaintea forului matrimoniale subscrisu, pentru ca la din potriua cererea sociei lui, Mari'a Constantin Dusie de prez. 9 Faur 1868 și fara de elu se va oteri dupa prescrierea ss. Canóne și asiediementelor besericesci.

Săbiu 15 Fauru 1868.

Forulu matrim. gr. res. alu tract. protopopescu alu Săbiului I.

I. H a n n i'a

Protopopu

Anunciu.

Subscrisulu vinu a aduce la cunoscint'a onoratului publicu, ca în 25 Fauru a. c. amu deschisu cancelari'a mea de **advocatu** în Fagarasiu. Rogu pre onor. publicu a me onorá cu increderea sea în ori-ce feliu de proese și alte afaceri de dreptu, căci eu me voiu nevoi a-i servi și a-i implini dorintiele cu cea mai mare acuratetia, și afacerile incredintiate a le efeptuá în tempulu celu mai scurtu.

Fagarasiu, în 25 Fauru 1868.

Aronu Densusianu.

advocatu.

SPRE SCIINT'A. Dela mai multe dregatorii publice ne sosescu epistole adresate „Exoffo“. Pentru cá sa se incungiure pre venitoriu ori ce întâdiare a publicáriloru oficióse, rugámu pre p. t. oficiolate a numai adresá „Exoffo“ la redactiune, pentru ca post'a tacséza asemenea scriitori și redactiunea, respective, espeditur'a, fiindu strictu de divis'a: Scrisori nefrancate nu se primescu, le inapoiéza postei spre returnare.

Cor. „Telegrafulu Romanu“.

D. I. V. în O. Articulu nu aru avé efectulu doritu. Dta poti pre alta cale sa lucrui mai cu succesu și pentru Biserica și pentru persónele respective.

D. II. Puscariu în Vien'a. Aici nu se afla vocabulariulu cerutu și nici la Brasiovu. Ce e de făcutu cu banii?

INDREPTARE. Numerulu precedente dela 18 Fauru (1 Mart.) trebuie sa póte în locu de nr. 15 numerulu 14. În articulu „Die'ta Ung. se redeschide“ pag. din frunto colón'a 1 sírulu 15 sa se cetésca: Crețiile togei acestei cestiuni...